

Wtorek, 14 stycznia 2014 r.

P7\_TA(2014)0014

## Ochrona socjalna dla wszystkich, w tym dla osób samozatrudnionych

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie ochrony socjalnej dla wszystkich, w tym dla osób samozatrudnionych (2013/2111(INI))**

(2016/C 482/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 ust. 3 i art. 6 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 9, 53 oraz 151–157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 5, 15, 16, 27, 31, 34 i 35 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 1, 2, 3, 4, 11, 12, 13, 19 i 23 Europejskiej karty społecznej (zrewidowanej),
- uwzględniając konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 102 dotyczącą minimalnych norm zabezpieczenia społecznego (1952 r.),
- uwzględniając konwencję MOP nr 117 dotyczącą podstawowych celów i norm polityki społecznej (1962 r.),
- uwzględniając konwencję MOP nr 121 dotyczącą świadczeń w razie wypadków przy pracy i chorób zawodowych (1964 r.); konwencję MOP nr 128 dotyczącą świadczeń w razie inwalidztwa, na starość i w razie śmierci żywiciela rodziny (1967 r.); konwencję MOP nr 130 dotyczącą opieki lekarskiej i zasiłków chorobowych (1969 r.); konwencję MOP nr 168 dotyczącą popierania zatrudnienia i ochrony przed bezrobociem (1988 r.); oraz konwencję MOP nr 183 dotyczącą rewizji Konwencji dotyczącej ochrony macierzyństwa (zrewidowanej), z 1952 r. (2000 r.),
- uwzględniając zalecenie MOP w sprawie krajowego minimalnego zakresu ochrony socjalnej z 2012 r.,
- uwzględniając raport MOP World Social Security Report (2010/11) Providing coverage in times of crisis and beyond [Światowy Raport o Zabezpieczeniu Społecznym 2010/11 pt. „Zapewnianie zabezpieczenia społecznego w czasie kryzysu i poza nim”] <sup>(1)</sup>,
- uwzględniając sprawozdanie MOP z listopada 2003 r. pt. „Ochrona socjalna: ciągła i cykliczna inwestycja na rzecz sprawiedliwości społecznej, ograniczania ubóstwa i wspierania rozwoju” <sup>(2)</sup>,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego <sup>(3)</sup>,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/41/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn prowadzących działalność na własny rachunek oraz uchylającą dyrektywę Rady 86/613/EWG <sup>(4)</sup>,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy <sup>(5)</sup>,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie wspólnych kryteriów dotyczących wystarczających środków i pomocy społecznej w systemach ochrony socjalnej (92/441/EWG) <sup>(6)</sup>,

<sup>(1)</sup> [http://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS\\_142209/lang-en/index.htm](http://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_142209/lang-en/index.htm)

<sup>(2)</sup> <http://www.ilo.org/public/english/protection/download/lifecycl/lifecycle.pdf>

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1.

<sup>(4)</sup> Dz.U. L 180 z 15.7.2010, s. 1.

<sup>(5)</sup> Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

<sup>(6)</sup> Dz.U. L 245 z 26.8.1992, s. 46.

Wtorek, 14 stycznia 2014 r.

- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 27 lipca 1992 r. w sprawie zbieżności celów i polityk ochrony socjalnej (92/442/EWG) <sup>(1)</sup>,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 17 grudnia 1999 r. dotyczące wzmacniania współpracy na rzecz unowocześniania i poprawy ochrony socjalnej <sup>(2)</sup>,
- uwzględniając sprawozdanie Komitetu Ochrony Socjalnej z dnia 10 lutego 2011 r. pt. „Ocena społecznego wymiaru strategii »Europa 2020« przeprowadzona przez Komitet Ochrony Socjalnej” <sup>(3)</sup>,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „Europa 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 lutego 2012 r. zatytułowany „Biała księga – plan na rzecz adekwatnych, bezpiecznych i stabilnych emerytur” (COM(2012)0055),
- uwzględniając przegląd Komisji z dnia 8 stycznia 2013 r. zatytułowany „Zatrudnienie i kwestie społeczne w Europie” za rok 2012 <sup>(4)</sup>,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 sierpnia 2012 r. zatytułowany „Ochrona socjalna w ramach współpracy UE na rzecz rozwoju” (COM(2012)0446),
- uwzględniając zieloną księgę Komisji z dnia 22 listopada 2006 r. zatytułowaną „Modernizacja prawa pracy w celu prostowania wyzwaniom XXI. wieku” (COM(2006)0708),
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 29 kwietnia 2010 r. w sprawie: „Nowe tendencje w dziedzinie samozatrudnienia: konkretny przypadek samozatrudnienia ekonomicznie zależnego” <sup>(5)</sup>,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie nadużywania statusu samozatrudnienia <sup>(6)</sup>,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 października 2008 r. w sprawie zalecenia Komisji dotyczącego aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy (COM(2008)0639) oraz swoją rezolucję w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy z dnia 6 maja 2009 r. <sup>(7)</sup>,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2009 r. (COM(2009)0545) oraz swoją rezolucję z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie długoterminowej stabilności finansów publicznych w gospodarce wychodzącej z kryzysu <sup>(8)</sup>,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie nietypowych umów o pracę, pewnej ścieżki kariery, flexicurity oraz nowych form dialogu socjalnego <sup>(9)</sup>,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie ochrony socjalnej i integracji społecznej <sup>(10)</sup>,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 października 2010 r. w sprawie roli dochodu minimalnego w walce z ubóstwem i w promowaniu społeczeństwa integracyjnego w Europie <sup>(11)</sup>,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 września 2013 r. w sprawie walki z bezrobociem osób młodych: możliwe rozwiązania <sup>(12)</sup>,

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 245 z 26.8.1992, s. 49.

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 8 z 12.1.2000, s. 7.

<sup>(3)</sup> <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/11/st06/st06624-ad01.en11.pdf>

<sup>(4)</sup> <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7315>

<sup>(5)</sup> Dz.U. C 18 z 19.1.2011, s. 44.

<sup>(6)</sup> Dz.U. C 161 z 6.6.2013, s. 14.

<sup>(7)</sup> Dz.U. C 212 E z 5.8.2010, s. 23.

<sup>(8)</sup> Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 112.

<sup>(9)</sup> Dz.U. C 351 E z 2.12.2011, s. 39.

<sup>(10)</sup> Dz.U. C 291 E z 30.11.2006, s. 304.

<sup>(11)</sup> Dz.U. C 70 E z 8.3.2012, s. 8.

<sup>(12)</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2013)0365.

Wtorek, 14 stycznia 2014 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 października 2008 r. w sprawie zaostreżenia walki z pracą niezgłoszoną<sup>(1)</sup>,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie upowszechniania godnej pracy dla wszystkich<sup>(2)</sup>,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie modernizacji prawa pracy w celu sprostania wyzwaniom XXI. wieku<sup>(3)</sup>,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lipca 2011 r. w sprawie przyszłości usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym<sup>(4)</sup>,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie europejskiej platformy współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym<sup>(5)</sup>,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie planu na rzecz adekwatnych, bezpiecznych i stabilnych emerytur<sup>(6)</sup>,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie komunikatu Komisji pt. „Inwestycje społeczne na rzecz wzrostu i spójności, w tym wdrażanie Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020”<sup>(7)</sup>,
  - uwzględniając ekspertyzę Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych z maja 2013 r. zatytułowaną „Prawo do ochrony socjalnej pracowników samozatrudnionych ekonomicznie zależnych”<sup>(8)</sup>,
  - uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound) za rok 2013 zatytułowane „Dylematy związane z samozatrudnieniem. Warunki pracy pracowników ekonomicznie zależnych”<sup>(9)</sup>,
  - uwzględniając sprawozdanie Eurofound z dnia 2 marca 2009 r. zatytułowane „Samozatrudniający się pracownicy: stosunki przemysłowe i warunki pracy”<sup>(10)</sup>,
  - uwzględniając sprawozdanie porównawcze Eurofound z kwietnia 2013 r. zatytułowane „Zaangażowanie partnerów społecznych w systemie zasiłków dla bezrobotnych w Europie”<sup>(11)</sup>,
  - uwzględniając art.48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinię Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A7-0459/2013),
- A. mając na uwadze, że dostęp do zabezpieczenia społecznego jest prawem podstawowym, które – zgodnie z prawem wspólnotowym, prawem krajowym i praktyką – stanowi zasadniczy element europejskiego modelu społecznego; mając na uwadze, że Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) przyjęła zalecenia w sprawie „minimalnego zakresu ochrony socjalnej”, których celem jest zapewnienie podstawowych praw osoby do korzystania ze świadczeń socjalnych oraz wystarczających środków do godnego życia;
- B. mając na uwadze, że ochrona socjalna należy do kompetencji krajowych koordynowanych na szczeblu UE;
- C. mając na uwadze, że ochrona socjalna pozwala przystosować się do zmian na rynku pracy, zwalcza ubóstwo i wykluczenie społeczne, zapewnia integrację na rynku pracy oraz inwestuje w zasoby ludzkie; mając na uwadze, że ochrona socjalna jest czynnikiem stabilizującym gospodarkę i spełnia funkcję antycykliczną, dzięki czemu wzrasta popyt i konsumpcja na rynku krajowym;

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 9 E z 15.1.2010, s. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 102 E z 24.4.2008, s. 321.

<sup>(3)</sup> Dz.U. C 175 E z 10.7.2008, s. 401.

<sup>(4)</sup> Dz.U. C 33 E z 5.2.2013, s. 65.

<sup>(5)</sup> Dz.U. C 153 E z 31.5.2013, s. 57.

<sup>(6)</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2013)0204.

<sup>(7)</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2013)0266.

<sup>(8)</sup> <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=92570>

<sup>(9)</sup> <http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef1366.htm>

<sup>(10)</sup> <http://www.eurofound.europa.eu/comparative/tn0801018s/tn0801018s.htm>

<sup>(11)</sup> [http://www.eurofound.europa.eu/eiro/studies/tn1206018s/tn1206018s\\_3.htm](http://www.eurofound.europa.eu/eiro/studies/tn1206018s/tn1206018s_3.htm)

Wtorek, 14 stycznia 2014 r.

- D. mając na uwadze, że aby przetrwać kryzys, niektóre państwa członkowskie musiały przeprowadzić znaczne cięcia w wydatkach publicznych, a w tym samym czasie wzrosło zapotrzebowanie na ochronę socjalną w związku z wzrostem liczby bezrobotnych; mając na uwadze, że krajowe budżety na ochronę socjalną wciąż spadały w wyniku spadku wysokości składek na skutek zakrojonej na szeroką skalę redukcji zatrudnienia lub obniżenia płac, co z kolei zagraża europejskiemu modelowi społecznemu;
- E. mając na uwadze, że zakres objęcia ochroną socjalną w niektórych państwach członkowskich UE jest nieodpowiedni i można by go poprawić; mając na uwadze, że przypadki nadużyć wobec pracowników szczególnie zagrożonych są w UE nadal częste;
- F. mając na uwadze, że większość tradycyjnych systemów ochrony socjalnej, w szczególności systemów zabezpieczenia społecznego oraz systemów prawa pracy opracowano z myślą o konieczności zapewnienia pracownikom najemnym ochrony socjalnej i praw pracowniczych, istnieje więc ryzyko, że wraz z pojawiającymi się nowymi formami zatrudnienia i rosnącą liczbą osób samozatrudnionych nowe grupy pracowników mogą otrzymać zmniejszoną ochronę socjalną;
- G. mając na uwadze, że kobiety decydujące się na prowadzenie własnej działalności gospodarczej częściej niż mężczyźni podają, że głównym motywem ich wyboru jest chęć osiągnięcia równowagi między życiem zawodowym a życiem rodzinnym lub konieczność ekonomiczna;
- H. mając na uwadze, że wśród osób samozatrudnionych kobiety stanowią mniejszość, ale za to w większym stopniu są one narażone na ubóstwo;
- I. mając na uwadze, że brak dostępu osób samozatrudnionych do właściwych praw emerytalnych, zasiłków chorobowych, płatnych urlopów oraz innych form zabezpieczenia społecznego pogłębia jeszcze różnice w wysokości wynagrodzenia w przypadku samozatrudnionych kobiet, w szczególności po przejściu na emeryturę;
- J. mając na uwadze, że coraz większa liczba osób samozatrudnionych lub mających zbyt mało pracy lub pracę bardzo nisko płatną, w szczególności kobiet, popada w ubóstwo, a jednocześnie nie jest oficjalnie zarejestrowana jako osoby bezrobotne;
- K. mając na uwadze, że przydatne byłoby opracowanie jasnej definicji fałszywego samozatrudnienia oraz zapobieganie ewentualnym możliwościom jego nadużywania, aby uniknąć naruszania praw socjalnych pracowników, zakłóceń konkurencji oraz ryzyka wystąpienia dumpingu społecznego;
- L. mając na uwadze, że fikcyjne samozatrudnienie jest zasadniczo formą częściowego uchylania się od płacenia składek, które jest trudne do wykrycia i które narusza równowagę i adekwatność systemów emerytalnych, pozbawiając je niezbędnych zasobów;
- M. mając na uwadze, że szczególnie wysoka stopa bezrobocia w wielu państwach członkowskich, potęgowana ciąglą presją obniżania jednostkowego kosztu pracy skutkuje tendencjami i praktykami na krajowych rynkach pracy, które sprzyjają dalszemu rozkwitowi i nasilaniu się zjawiska fikcyjnego samozatrudnienia;
- N. mając na uwadze, że warunki pracy tych osób samozatrudnionych, które nie są ekonomicznie niezależne, nie różnią się znacząco od warunków pracy wykonywanej przez pracowników najemnych, stąd też ich zabezpieczenie społeczne i prawa pracownicze powinny w stosownych przypadkach być zbliżone do praw pracowników najemnych;
- O. mając na uwadze brak wiarygodnych, dokładnych i porównywalnych informacji i danych na temat sytuacji, warunków pracy oraz systemu zabezpieczenia społecznego umożliwiających osobom samozatrudnionym łączenie pracy z opieką;
- P. mając na uwadze, że w 2012 r. samozatrudnienie stanowiło ponad 15 % całego zatrudnienia w UE, ale jednocześnie mając na uwadze, że samozatrudnienie nie jest w niektórych przypadkach preferowanym wyborem zainteresowanej osoby, ale raczej koniecznością wynikającą z braku innych możliwości zatrudnienia lub dostatecznie elastycznych warunków zatrudnienia umożliwiających połączenie pracy z opieką nad osobami zależnymi; mając na uwadze, że w wielu państwach członkowskich samozatrudnieni mają trudności z nabyciem praw do wystarczających świadczeń emerytalnych, co zwiększa ryzyko ubóstwa tych osób w przyszłości; mając na uwadze, że ekonomicznie zależni samozatrudnieni pracownicy rzadko tworzą swoje organizacje lub są reprezentowani przez związki zawodowe, nawet jeśli częściej narażeni są na nadużycia dotyczące czasu pracy lub inne nieprawidłowości;

Wtorek, 14 stycznia 2014 r.

### **Zabezpieczenie społeczne dla wszystkich**

1. podkreśla, że konieczna jest stała optymalizacja i modernizacja systemów ochrony socjalnej na szczeblu państw członkowskich w celu zapewnienia wszystkim solidnej, zrównoważonej i odpowiedniej ochrony socjalnej, opartej na zasadach powszechnego dostępu i niedyskryminacji oraz możliwości elastycznego reagowania na zmiany demograficzne i rozwój sytuacji na rynku pracy;
2. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedzialnego i zrównoważonego długoterminowego finansowania systemów zabezpieczenia społecznego, zwłaszcza w okresach kryzysów gospodarczych, a także do rozwoju funkcji zapobiegawczej systemów zabezpieczenia społecznego i położenia większego nacisku na środki sprzyjające aktywizacji oraz niepomijaniu faktu, że jednym z najważniejszych aspektów inwestycji społecznych jest umożliwienie pogodzenia celów społecznym i gospodarczym oraz możliwość przyczynienia się w perspektywie długofalowej do zachowania i rozwoju gospodarki; w tym kontekście uważa więc, że nie powinny być one postrzegane w kategoriach kosztów lecz przede wszystkim inwestycji;
3. zwraca uwagę na fakt, że w niektórych państwach członkowskich zjawiska takie jak starzenie się społeczeństwa, niski przyrost naturalny i zmieniające się rynki pracy mogą sprawić, że jeszcze pilniejsza stanie się konieczność zreformowania systemów zabezpieczenia społecznego, w tym również systemów emerytalnych, aby możliwe było ich dalsze funkcjonowanie; podkreśla, że kobiety częściej przerywają karierę zawodową i pracują w niepełnym wymiarze godzin niż mężczyźni, aby opiekować się dziećmi i innymi osobami zależnymi, co może mieć negatywny wpływ na ich emerytury i w większym stopniu naraża je na ubóstwo; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do uznania takich okresów przerwania kariery zawodowej za efektywne okresy ubezpieczenia przy określaniu i naliczaniu praw emerytalnych; podkreśla, że zgodnie z przepisami krajowymi i stosowaną praktyką w reformy powinni być zaangażowani partnerzy społeczni oraz wszelkie zainteresowane strony, a obywatele należy odpowiednio o tym informować;
4. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia minimum ochrony socjalnej, która gwarantowałaby godne dochody określone przez każdy kraj i możliwość korzystania z podstawowego zabezpieczenia socjalnego, zwłaszcza w przypadku choroby, niezdolności do pracy, macierzyństwa, niepełnosprawności, emerytury itp. w celu walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym w państwach członkowskich; zachęca państwa członkowskie do opracowania strategii rozwoju systemów zabezpieczenia społecznego zgodnie z propozycjami MOP;
5. podkreśla, że rzeczywista ochrona socjalna dostatecznie wysokiej jakości powinna być opartą na środkach służących wspieraniu zatrudnienia, co przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zwiększenia wydajności będącej główną przewagą konkurencyjną; podkreśla, że obniżenie poziomu ochrony socjalnej nie powinno być uznawane za rozwiązanie pozwalające podnieść poziom zatrudnienia
6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby wszyscy pracownicy i osoby samozatrudnione miały dostęp do programów uczenia się przez całe życie dzięki objęciu dostępnymi funduszami krajowymi i unijnymi nie tylko pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony, lecz wszystkich pracowników, w tym osób samozatrudnionych, bez względu na rodzaj zawartej przez nich umowy;
7. wzywa państwa członkowskie do podjęcia większych starań zmierzających do wdrożenia reform strukturalnych i środków na rzecz zwiększenia poziomu zatrudnienia wśród młodych ludzi oraz przeciwdziałania dyskryminacji młodych pracowników poprzez ograniczenie ich praw do ochrony socjalnej; wzywa także państwa członkowskie, by we współpracy z Komisją zapewniły odpowiednią ochronę socjalną młodych ludzi na stażach oraz praktykach stworzonych z myślą o umożliwieniu im zdobycia doświadczenia zawodowego;
8. podkreśla, iż osoby starsze nie są ciężarem ekonomicznym i społecznym, lecz przeciwnie, dzięki ich doświadczeniu, osiągnięciom życiowym i wiedzy są wartością dodaną; sugeruje, aby w kontekście międzypokoleniowej solidarności zachęcać pracowników w wieku powyżej 60 lat do pozostawania na rynku pracy, m.in. w celu przekazania wiedzy i doświadczenia następnym pokoleniom;
9. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia dostępności niedrogich placówek opieki nad dziećmi i placówek oświatowych oraz do umożliwienia osobom samozatrudnionym dostępu do usług publicznych i odpowiednich ulg podatkowych lub dodatków socjalnych związanych z opieką nad dziećmi;
10. wzywa państwa członkowskie do ułatwiania wszystkim pracownikom, w tym także osobom samozatrudnionym oraz ich małżonkom i partnerom pomagającym im w ich działalności, łączenia pracy i obowiązków rodzinnych, również poprzez przyspieszenie wdrożenia art. 7 i 8 dyrektywy 2010/41/UE z dnia 7 lipca 2010 r., a także poprzez umożliwienie zatrudnionym na ich wniosek korzystania z elastycznych godzin pracy, telepracy i pracy w niepełnym wymiarze godzin, aby mogli sprawować opiekę nad nieletnimi i osobami zależnymi;

Wtorek, 14 stycznia 2014 r.

11. podkreśla potrzebę zapewnienia możliwości kształcenia ustawicznego oraz przekwalifikowania zawodowego pracowników, osób samozatrudnionych oraz osób zamierzających przejść z zatrudnienia stałego na prowadzenie własnej działalności gospodarczej; w związku z tym wzywa państwa członkowskie od usunięcia przeszkód na drodze do dalszego szkolenia i przekwalifikowania zawodowego, a także do dbania o możliwości kształcenia ustawicznego dla wszystkich;
12. wzywa państwa członkowskie do promowania i ułatwiania samoorganizacji osób samozatrudnionych, szczególnie kobiet, aby poprawić ich zdolności do obrony wspólnych interesów;
13. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniego zabezpieczenia społecznego także osobom z grup szczególnie zagrożonych, takim jak bezrobotni, niepełnosprawni, osoby samotnie wychowujące dzieci, młode rodziny, osoby młode, emeryci i renciści; wzywa również państwa członkowskie do zapewnienia większej dostępności usług socjalnych dla osób z grup szczególnie zagrożonych i tych, które wymagają opieki długoterminowej, zwłaszcza na obszarach wiejskich i w regionach w niekorzystnym położeniu;
14. wzywa państwa członkowskie i Komisję – stosownie do ich kompetencji – do zwalczania wszelkich form dyskryminacji na rynku pracy, w tym dyskryminacji kobiet, oraz do przyjęcia środków z zakresu ochrony socjalnej gwarantujących, że płace oraz świadczenia socjalne, w tym emerytury, dla kobiet wykonujących te same zawody co mężczyźni nie są niższe, do zapewnienia ochrony macierzyństwa, a także do przedsięwzięcia środków zapobiegających niesprawiedliwemu zwalnianiu pracownic w czasie ciąży oraz do ochrony kobiet i mężczyzn sprawujących obowiązki opiekuńcze przed niesprawiedliwym zwolnieniem; wzywa również Radę do przyspieszenia przyjęcia dyrektywy w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią;
15. podkreśla, że na mocy dyrektywy 2010/41/UE w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn prowadzących działalność na własny rachunek państwa członkowskie powinny usunąć wszystkie przeszkody uniemożliwiające kobietom i ich małżonkom lub partnerom uznanym na mocy prawa krajowego korzystanie z ochrony socjalnej, do jakiej mają prawo zgodnie z prawem krajowym;
16. wzywa państwa członkowskie do podjęcia skutecznych działań w reakcji na przypadki braku ochrony socjalnej w małych i bardzo małych przedsiębiorstwach rodzinnych dla zatrudnionych członków rodzin, w tym małżonków (partnerów), spowodowany niejasnymi i nieformalnymi warunkami ich zatrudnienia lub samozatrudnienia;
17. zachęca państwa członkowskie do podjęcia konkretnych środków zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez zapewnienie odpowiedniego dochodu minimalnego i systemu zabezpieczenia społecznego, uwzględniającego społeczności marginalizowane i narażone na ryzyko ubóstwa, zgodnie z własnymi praktykami krajowymi i przepisami zawartymi w układach zbiorowych lub ustawodawstwie krajowym;
18. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków w walce z przypadkami pracy nierejestrowanej i dorywczej, łącznie z pozornymi umowami na niepełny etat, oraz do zapewnienia wszystkim pracownikom odpowiedniej ochrony socjalnej; ponadto ubolewa nad nadużywaniem niestandardowych umów o pracę mających na celu unikanie obowiązku spełnienia warunków zatrudnienia i ochrony socjalnej;
19. wzywa państwa członkowskie do poprawy współpracy administracyjnej między poszczególnymi instytucjami (inspektoratami pracy, urzędami skarbowymi, władzami samorządowymi i zakładami ubezpieczeń społecznych) na szczeblu krajowym i unijnym w celu ułatwienia wdrażania unijnych przepisów prawa pracy, ograniczenia pracy nierejestrowanej oraz skuteczniejszego rozwiązywania problemów wynikających z różnic między przepisami regulacyjnymi dotyczącymi rynku pracy w poszczególnych państwach członkowskich;
20. wzywa Komisję do przeglądu przepisów, a także do monitorowania wdrażania i koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w razie potrzeby z uwzględnieniem zasady pomocniczości, i zwraca uwagę państw członkowskich na to, że w stosunku do pracowników migrujących pochodzących z UE pracujących w innym państwie członkowskim nie można stosować dyskryminujących zasad związanych z ochroną socjalną; jest przekonany, że pracownicy migrujący pochodzący z UE powinni korzystać z odpowiedniego zabezpieczenia społecznego oraz możliwości jego zapewnienia; pracownicy oddelegowani do pracy w ramach swobodnego przepływu usług muszą być informowani przez pracodawcę przed oddelegowaniem o warunkach wynagrodzenia i innych warunków pracy obowiązujących zgodnie z dyrektywą 96/71/WE;

Wtorek, 14 stycznia 2014 r.

21. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie właściwej równowagi między bezpieczeństwem rynku pracy a jego elastycznością, na przykład za pośrednictwem globalnego wdrażania zasad modelu flexicurity, oraz o zajęcie się kwestią segmentacji rynku pracy przez zagwarantowanie odpowiedniej ochrony socjalnej dla osób znajdujących się w okresie przejściowym lub zatrudnionych w ramach umów na czas określony lub w niepełnym wymiarze godzin, przy jednoczesnym zapewnieniu dostępu do szkoleń; podkreśla, że niepowodzenie w zapewnieniu zasad flexicurity zmniejszyłoby trwałość systemów zabezpieczenia społecznego, jakość świadczeń, zarobki i wydajność pracowników, rzeczywistą spójność gospodarczą i społeczną, a w rezultacie odbiłoby się negatywnie na celu strategii „UE 2020” dotyczącym utrzymania i zwiększenia poziomu zatrudnienia;

22. wzywa Komisję do zbadania w kontekście Unii Europejskiej, czy w związku z ostatnimi zmianami w prawie pracy w państwach członkowskich, których celem było zwiększenie elastyczności rynku pracy, bezpodstawnie nie zmniejszono poziomu ochrony socjalnej i nie naruszono zasad elastyczności i bezpieczeństwa;

23. zdecydowanie popiera proponowane ustanowienie tablicy wyników najważniejszych wskaźników społecznych i zatrudnienia, co może być pierwszym krokiem w stronę określenia konkretnych punktów odniesienia;

24. wzywa także Komisję do ujęcia w swoich propozycjach – w miarę potrzeby – czterech celów zawartych w programie MOP dotyczącym przyzwoitej pracy oraz ujęcia w rocznej wizji wzrostu celów dotyczących minimum ochrony socjalnej, zawartych w zaleceniu MOP, z myślą o zapewnieniu wszystkim pracownikom w Europie minimum ochrony socjalnej;

#### **Zabezpieczenie społeczne osób samozatrudnionych**

25. zwraca uwagę, że samozatrudnienie należy bez wątplenia uznać za formę pracy, która wpływa na zwiększenie zatrudnienia i spadek bezrobocia, zaś jego pozytywny rozwój powinien wiązać się z zapewnieniem osobom samozatrudnionym odpowiedniej ochrony socjalnej zgodnie z prawodawstwem krajowym państw członkowskich;

26. wzywa państwa członkowskie do ułatwiania łączenia pracy i obowiązków opiekuńczych poprzez umożliwienie zatrudnionym korzystania z zasady elastyczności w odniesieniu do godzin i miejsca pracy, aby unikać sytuacji, w których pracownicy nie mają innej możliwości skorzystania z elastycznych warunków pracy niż ekonomicznie zależne samozatrudnienie;

27. zwraca uwagę na potrzebę doprecyzowania i aktualizacji obecnych danych statystycznych dostępnych do przeprowadzenia analizy ekonomicznego znaczenia osób samozatrudnionych i różnych kategorii samozatrudnienia; wzywa do ujęcia kwestii dotyczących samozatrudnienia w Badaniu siły roboczej w Unii Europejskiej;

28. zwraca uwagę, że brak jasnej krajowej definicji samozatrudnienia zwiększa ryzyko pozornego samozatrudnienia wśród pracowników UE i utrudnia im dostęp do odpowiedniego zabezpieczenia społecznego; zwraca uwagę, że różny status przyznawany osobom samozatrudnionym w poszczególnych państwach członkowskich wymaga rozwiązań prowadzących do lepszej koordynacji zabezpieczenia społecznego dla osób samozatrudnionych, aby nie ograniczać swobodnego przepływu pracowników;

29. wzywa Komisję do promowania wymian między państwami członkowskimi w celu opracowania wytycznych dotyczących różnych form nietypowego zatrudnienia i samozatrudnienia, aby pomóc państwom członkowskim we właściwym stosowaniu odpowiednich przepisów prawa pracy i środków ochrony socjalnej do tak zatrudnionych osób; uważa również, że państwa członkowskie muszą jednoznacznie określić, czym jest pozorne samozatrudnienie i w razie udowodnienia takich przypadków stosować sankcje wobec pracodawców; podkreśla jednak, że określenie statusu zatrudnienia powinno pozostać prawnym obowiązkiem przyjmującego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca;

30. wzywa europejskich partnerów społecznych, Komisję i państwa członkowskie do przeanalizowania kwestii ekonomicznie zależnego samozatrudnienia i znalezienia dla nich rozwiązań praktycznych, szczególnie w sektorach, w których działalność transgraniczna odgrywa ważną rolę, a także w grupach znajdujących się w trudnej sytuacji, takich jak osoby wykonujące prace domowe oraz pracownicy otrzymujący niskie wynagrodzenie;

31. wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, aby samozatrudnienie nie stało się sposobem na uniemożliwienie pracownikom korzystania z zabezpieczenia społecznego i bezpieczeństwa zatrudnienia lub na obchodzenie przez pracodawców przepisów prawa pracy i zabezpieczenia społecznego; apeluje także, aby nie umieszczać w tej samej grupie osób samozatrudnionych i pracowników najemnych, co pozwoli zachować korzyści związane z samozatrudnieniem i taką formą działalności gospodarczej, a także wspierać rozwój przedsiębiorczości i poprawę jakości usług;

Wtorek, 14 stycznia 2014 r.

32. wzywa państwa członkowskie do opracowania, w razie potrzeby, systemu ochrony socjalnej dla osób w podeszłym wieku, osób niepełnosprawnych, przebywających na urlopie macierzyńskim lub rodzicielskim i osób bezrobotnych, aby przepisy związane z ochroną socjalną pracowników samozatrudnionych były lepiej dostosowane do potrzeb tych pracowników;

33. wzywa państwa członkowskie do propagowania i wspierania ubezpieczeń grupowych od wypadków w pracy i chorób zawodowych; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia osobom samozatrudnionym dostępu do zbiorowych i opartych na solidarności ubezpieczeń oraz programów emerytalnych;

34. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wszystkim obywatelom dostępu do informacji dotyczących ich praw do ochrony socjalnej, a także do udostępnienia osobom ubiegającym się o status osoby samozatrudnionej odpowiednich informacji na temat zmian w ich ochronie socjalnej oraz właściwego prawa pracy, wynikających ze zmiany statusu, jak również zmian w innych prawach i obowiązkach związanych z ich działalnością gospodarczą; wzywa także państwa członkowskie do udostępniania osobom samozatrudnionym i pracownikom mobilnym informacji o ich prawach i obowiązkach związanych z migracją, imigracją i pracą przygraniczną;

35. wzywa państwa członkowskie i Komisję do zaangażowania partnerów społecznych w procesie rozwoju i modernizacji ochrony socjalnej – zgodnie z praktykami krajowymi – oraz do prowadzenia dialogu społecznego na szczeblu unijnym i krajowym; wzywa również partnerów społecznych do włączenia do programu działań kwestii związanych z prawem pracy i ochroną socjalną osób samozatrudnionych, aby wprowadzić odpowiednie ramowe przepisy dotyczące ochrony socjalnej osób samozatrudnionych, których podstawą będzie wzajemność i zasada niedyskryminacji, a także do zbadania, czy i jak samozatrudnieni pracownicy powinni być objęci układami zbiorowymi, łącznie z konkretnymi strategiami na rzecz uwzględnienia obaw osób samozatrudnionych w przypadkach, gdy prawo krajowe nie pozwala na reprezentację osób samozatrudnionych w związkach zawodowych; zachęca partnerów społecznych do wymiany dobrych praktyk między związkami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi dotyczących usług świadczonych osobom samozatrudnionym, zwalczania pozornego samozatrudnienia oraz organizowania pracowników samozatrudnionych pracujących na własny rachunek;

o

o o

36. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, jak również parlamentom państw członkowskich.

---